

СХВАЛЕНО

Вченою радою
Одеського державного університету
внутрішніх справ
(протокол № 8 від 29.01.2020)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Одеського державного
університету внутрішніх справ
05 лютого 2020 № 39

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в Одеському державному університеті внутрішніх справ

I. Загальні положення

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти Одеського державного університету внутрішніх справ (далі – університету) здійснюється згідно з вимогами Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів України з питань освіти, Статуту університету.

1.2. Атестація здобувачів вищої освіти (далі – ЗВО), які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра (далі – атестація) - це встановлення відповідності результатів навчання (наукової роботи) ЗВО вимогам освітньої (наукової) програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.3. Випусковою кафедрою є кафедра університету, яка на завершальному етапі підготовки фахівців суттєво впливає на формування професійних та практичних компетентностей визначених освітньою програмою, а також координує повний цикл освітнього процесу за відповідним рівнем вищої освіти та спеціальністю (спеціалізацією), забезпечує виконання кваліфікаційних робіт та інших форм атестації здобувачів вищої освіти.

1.4. Терміни проведення атестації визначаються графіком навчального процесу відповідного навчального плану підготовки фахівців.

1.5. Форма проведення атестації (атестаційні іспити з окремих навчальних дисциплін, комплексні атестаційні іспити, захист кваліфікаційної роботи) визначається стандартами вищої освіти та/або освітньою програмою зі спеціальності.

1.6. Атестація осіб на першому (бакалаврському) та/або другому (магістерському) рівнях вищої освіти може здійснюватися у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, що проводиться за спеціальностями та в порядку, визначеними Кабінетом Міністрів України.

1.7. Атестація осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра чи магістра здійснюється екзаменаційною комісією (далі –ЕК).

1.8. Завданнями ЕК є:

- комплексна перевірка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки ЗВО, встановлення її відповідності стандарту вищої освіти та/або освітній програмі зі спеціальності;

- прийняття рішення щодо присвоєння ЗВО відповідного ступеня вищої освіти та кваліфікації, видачі дипломів (дипломів з відзнакою) про здобуття вищої освіти за відповідним освітнім ступенем або відмови у їх видачі (з необхідною аргументацією);

- розроблення пропозицій щодо вдосконалення підвищення якості підготовки фахівців в університеті.

1.9. Формування, організація роботи і контроль за діяльністю ЕК здійснюється ректором університету.

1.10. Форма та порядок проведення атестаційного екзамену (стандартизований екзамен (усний, письмовий, тестовий, комбінований) та практично-орієнтований екзамен (поліцейський квест)), порядок організації захисту кваліфікаційних робіт, а також критерії оцінювання визначаються випусковою кафедрою.

Практично-орієнтований екзамен (поліцейський квест) перевіряє готовність курсантів та слухачів університету здійснювати в реальних умовах майбутньої професійної діяльності професійні функції, які неможливо оцінити методом стандартизованого екзамену. Зміст практично-орієнтованого екзамену формується відповідно до стандарту вищої освіти.

Практично-орієнтований екзамен складається з двох частин: перша частина – вирішення (письмово) ситуаційних завдань; друга частина – демонстрація основних умінь та навичок згідно отриманого завдання з виконання професійно-службових завдань на навчальному полігоні.

1.11. Програма, методика проведення атестації визначається загальними та фаховими компетентностями ЗВО, які підлягають оцінюванню відповідно до освітньої програми підготовки фахівця за спеціальністю.

1.12. ЗВО, які повністю виконали індивідуальний навчальний план за відповідною освітньою програмою допускаються до атестації наказом ректора університету.

1.13. Університет на підставі рішення ЕК присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

2. Порядок комплектування та повноваження екзаменаційної комісії

2.1. Екзаменаційна комісія створюється як єдина для денної та заочної форм навчання за кожною спеціальністю (спеціалізацією). За наявності великої кількості випускників з однієї спеціальності (спеціалізації) може створюватися декілька підкомісій в складі однієї комісії.

Підкомісії можуть створюватися як для складання екзаменів з однієї навчальної дисципліни, так і з декількох навчальних дисциплін.

При невеликій кількості випускників може бути створена об'єднана комісія для споріднених спеціальностей (спеціалізацій).

2.2. ЕК діє протягом календарного року і складається з Голови ЕК, його заступника (заступників), голів підкомісій, секретаря та членів комісії (підкомісій) для кожної спеціальності (спеціалізації).

2.3. Рішення щодо визначення Голови ЕК та його заступника (заступників) ухвалюється МВС України за поданням університету. Головою ЕК та його заступником (заступниками) з кожної спеціальності (спеціалізації) призначається висококваліфікований (досвідчений) фахівець у відповідній галузі або науковець відповідного напрямку наукової спеціальності, який не є працівником університету.

Одна й та сама особа може бути Головою ЕК (заступником ЕК) не більше трьох років поспіль.

За відсутності Голови ЕК (відпустка, тимчасова непрацездатність, службове відрядження тощо) його обов'язки може виконувати заступник. При необхідності, ректор може призначити керівника факультету (інституту) другим заступником Голови ЕК.

2.4. Головою підкомісії ЕК може призначатись найбільш досвідчені представники працівники територіальних підрозділів Національної поліції України або інших правоохоронних, правозахисних органів, суду, підприємств, установ чи організацій, випускових кафедр та представники інших закладів вищої освіти, які мають відповідних фах та досвід роботи відповідно до специфіки атестаційного екзамену.

За відсутності Голови підкомісії ЕК (відпустка, тимчасова непрацездатність, службове відрядження тощо) його обов'язки може виконувати Голова ЕК та заступник Голови ЕК.

2.5. Членами ЕК (підкомісії) можуть бути ректор університету, проректор за напрямом діяльності, керівники факультетів (інституту), науково-педагогічні працівники кафедр, досвідчені працівники територіальних підрозділів Національної поліції України або інших правоохоронних, правозахисних органів, суду, підприємств, установ чи організацій відповідно до специфіки атестаційного екзамену.

2.6. Пропозиції щодо персонального складу ЕК, підкомісій та секретаря подаються відповідними факультетами.

2.7. ЕК створюється щорічно наказом ректора університету з урахуванням графіку навчального процесу.

Кількість членів екзаменаційної комісії та її персональний склад затверджується наказом ректора університету. У виняткових випадках кількість членів комісії може збільшуватись за рахунок зростання кількості членів підкомісій з навчальних дисциплін практичного спрямування.

2.8. У разі необхідності (хвороба, відрядження тощо) персональний склад ЕК може змінюватися, про що видається відповідний наказ.

2.9. Повноваження Голови ЕК:

- головує на засіданнях ЕК;
- зобов'язаний бути присутнім на всіх засіданнях ЕК;
- доводить до членів ЕК основні завдання та вимоги щодо атестації ЗВО, критерії оцінювання, розклад роботи ЕК, особливості проведення атестаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи, ознайомлює всіх членів ЕК з їх повноваженнями;
- забезпечує роботу ЕК відповідно до затвердженого розкладу проведення атестації;
- ознайомлює секретаря ЕК з його повноваженнями, контролює його роботу щодо підготовки необхідних документів;
- розглядає звернення ЗВО з питань порушення процедури складання атестаційного екзамену або проведення захисту кваліфікаційної роботи та приймає відповідні рішення;

- складає звіт про результати роботи ЕК та після його обговорення на останньому засіданні в тижневий термін подає ректору.

Голова ЕК може делегувати частину своїх повноважень своїм заступникам.

2.10. Повноваження заступника (другого заступника) Голови ЕК:

- організовує проведення всіх засідань ЕК на яких відсутній Голова ЕК;
- зобов'язаний бути присутнім на всіх засіданнях ЕК;
- забезпечує роботу ЕК відповідно до затвердженого розкладу проведення атестації;
- контролює роботу секретаря ЕК щодо підготовки необхідних документів;
- за згодою Голови ЕК, може виконувати його обов'язки;
- виконує інші повноваження, делеговані йому Головою ЕК.

2.11. Повноваження членів ЕК:

- беруть участь у засіданнях ЕК;
- перевіряють і оцінюють рівень науково-теоретичної та практичної підготовки ЗВО з метою встановлення відповідності їх рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти та/або освітній програмі зі спеціальності;
- беруть участь у прийнятті рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (диплома з відзнакою) про вищу освіту або відмову у їх видачі (з необхідною аргументацією);
- надають пропозиції щодо підвищення якості підготовки фахівців за певною спеціальністю (спеціалізацією).

2.12. Участь у роботі ЕК членів – працівників університету, планується як навчальне навантаження науково-педагогічних працівників.

2.13. Секретар ЕК призначається наказом ректора з числа працівників відповідного факультету (інституту) і виконує свої обов'язки у робочий час за основною посадою. Секретар ЕК не має право голосу.

2.14. Повноваження секретаря ЕК:

- несе відповідальність за правильне і своєчасне оформлення документації ЕК;
- отримує на факультетах документи, необхідні для забезпечення якісної та кваліфікованої роботи ЕК (накази, доручення, зведену відомість про виконання ЗВО індивідуального навчального плану, індивідуальні навчальні плани ЗВО тощо), контролює вчасне надходження необхідних документів;
- є присутнім на всіх засіданнях ЕК (за винятком навчальних дисциплін, що містять інформацію з обмеженим доступом, в цей час його обов'язки виконує голова підкомісії або визначений ним член ЕК), доводить до відома Голови та членів ЕК інформацію, що стосується роботи ЕК, веде протоколи її засідань;
- до початку атестації перевіряє готовність ЕК: наявність протоколу, екзаменаційних білетів, проштампованих аркушів паперу, програм тощо), матеріалів довідкового характеру, передбачених для використання ЗВО під час атестаційного екзамену (комплексного атестаційного екзамену);
- організовує підготовку та своєчасне надання необхідної документації до розгляду на засіданнях ЕК;

- після засідання ЕК повертає на кафедру кваліфікаційні роботи та інші супровідні документи (відгуки, рецензії тощо);

2.15. Засідання ЕК оформлюється протоколом.

У протоколах відображаються: оцінка, отримана ЗВО під час атестації, рішення екзаменаційної комісії про присвоєння відповідного освітнього ступеня, кваліфікації за відповідною спеціальністю, а також визначення зразка диплома (диплома звичайного зразка або з відзнакою).

2.16. На останньому засіданні ЕК з атестації певної категорії випускників розглядаються питання про результати складання атестації випускниками, присвоєння їм відповідної кваліфікації та видачі дипломів (дипломів з відзнакою) про вищу освіту або відмові у їх видачі (з необхідною аргументацією).

3. Повноваження підрозділів університету щодо організації роботи ЕК

3.1. Факультет:

- не пізніше ніж за тиждень до початку атестації перевіряє актуальність (при необхідності вносить зміни) персональних даних ЗВО та надає списки ЗВО (за навчальними групами) допущених до атестації до навчально-методичного відділу,

- не пізніше ніж за тиждень до початку атестації надає до навчально-методичного відділу інформацію щодо ЗВО, які претендують на отримання дипломів з відзнакою;

- не пізніше ніж за два дні до початку атестації готує та передає секретареві ЕК:

- зведені відомості про виконання ЗВО індивідуального навчального плану;
- оформлені індивідуальні навчальні плани ЗВО, допущених до складання атестації;
- мотивовані подання кафедр щодо видачі ЗВО дипломів з відзнакою;
- подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи;
- інші необхідні матеріали.

3.2. Кафедра факультету:

Розробляє програму екзамену з атестації ЗВО з певної навчальної дисципліни (програму комплексного екзамену з атестації ЗВО з навчальних дисциплін) (далі – програма) (додаток 1), яка схвалюється навчально-методичною і Вченою радами університету та затверджується проректором університету за напрямом діяльності, а також екзаменаційні білети (додаток 2), які обговорюються та схвалюються на засіданні кафедри або на спільному засіданні кафедр. Програма містить наступне:

- назву екзамену, спеціальність, освітній ступінь;
- вступ;
- вимоги щодо рівня сформованості знань, умінь та навичок відповідно до освітньої (професійної) програми;
- короткий зміст (зміст) навчального матеріалу, що виноситься на атестацію;
- перелік питань (завдань) що виноситься на атестацію;
- для практично-орієнтовного екзамену повинна бути зазначена характеристика практично-орієнтовної складової (перелік засобів, демонстраційних та довідкових матеріалів, необхідних для використання під час

проведення атестації, процедура проведення екзамену);

- перелік засобів, які можуть використовувати ЗВО на екзамені;
- критерії оцінювання;
- список рекомендованої літератури та інтернет ресурсів.

До початку атестації передає секретарю ЕК:

- програму та екзаменаційні білети;
- письмові рецензії на випускні кваліфікаційні роботи. Негативна рецензія не є підставою для недопущення роботи до її захисту;
- ключі до тестів (при тестовій формі проведення атестаційного екзамену);
- інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника, наукову та практичну цінність виконаної ним роботи: друківані статті, акти про практичне впровадження результатів роботи тощо.

Програма комплексного екзамену з атестації ЗВО формується випусковою кафедрою шляхом узагальнення освітніх компонентів, наданих іншими кафедрами, на яких викладалися навчальні дисципліни.

Екзаменаційний білет укладається відповідно до програми та може складатися з теоретичних та практичних питань (ситуаційних завдань), кількість яких не повинна перевищувати чотири.

ЗВО забезпечуються програмою у встановлені терміни нормативно-правовими актами.

3.3. Навчально-методичний відділ:

- готує проекти наказів про створення та організацію роботи ЕК;
- у терміни, визначені відомчими нормативно-правовими (нормативними) актами, направляє до МВС України пропозиції щодо кандидатур Голів ЕК та його заступників;
- у терміни, визначені відомчими нормативно-правовими (нормативними) актами, направляє до МВС України звітну інформацію про результати роботи ЕК.

4. Організація та порядок роботи ЕК

4.1. Проведення всіх форм атестації відбувається за умови присутності не менш ніж половини складу ЕК.

4.2. Кваліфікаційні роботи подаються ЗВО на кафедру не пізніше ніж за два тижні до початку відповідного захисту ЕК (захисту кваліфікаційної роботи).

4.3. Для проведення захисту кваліфікаційних робіт до ЕК подаються: виконані роботи; письмова рецензія на кваліфікаційну роботу; висновок керівника кваліфікаційної роботи, висновок кафедри про кваліфікаційну роботу, позитивний висновок щодо не порушення здобувачами вищої освіти академічної доброчесності.

4.4. Засідання ЕК проводяться у строки, передбачені навчальним планом з кожної спеціальності (спеціалізації), графіком навчального процесу на навчальний рік та розкладом проведення атестації. Розклад проведення атестації узгоджується з Головою ЕК та затверджується проректором за напрямом діяльності.

4.5. Загальна тривалість атестаційних екзаменів (захисту атестаційних кваліфікаційних робіт) не повинна перевищувати шести годин на день.

4.6. Проведення засідання ЕК при захисті кваліфікаційної роботи включає:

- оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові ЗВО, теми його роботи;
- оголошення здобутків ЗВО (наукових, творчих, рекомендацій кафедри);
- доповідь ЗВО у довільній формі про сутність роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: слайди, мультимедійні проектори, аудіо-, відеоапаратура тощо;
- відповіді на запитання членів ЕК;
- оголошення рецензентом рецензії на кваліфікаційну роботу (в разі відсутності рецензента – членом комісії або представником кафедри);
- відповіді ЗВО на зауваження керівника роботи та рецензента;
- оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

4.7. Результати складання атестаційних екзаменів оцінюються відповідно до прийнятої в університеті шкали оцінювання.

4.8. Рішення ЕК щодо підсумкових оцінок з атестаційного екзамену (захисту кваліфікаційних робіт) приймається на закритому засіданні відкритим голосування більшістю голосів членів ЕК. За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.

4.9. Якщо ЗВО на атестаційному екзамені отримав оцінку «незадовільно» він вважається таким, що не пройшов атестацію з певної навчальної дисципліни (навчальних дисциплін). До складання решти атестаційних екзаменів та захисту кваліфікаційної роботи він допускається.

4.10. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК визначає, чи може ЗВО під час повторної атестації подати до захисту роботу з доопрацюванням за тією ж самою темою, або він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

4.11. У випадку, якщо ЗВО не з'явився на засідання ЕК для складання атестаційного екзамену (захисту кваліфікаційної роботи) без поважної причини, то в протоколі зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання ЕК.

4.12. За заявою (рапортом) ЗВО, який не з'явився на атестацію з поважної причини, що підтверджується відповідними документами (медичні довідки встановленого зразка, документи, що підтверджують виклик до органів, явка до яких є обов'язковою тощо), ректором університету може бути встановлена інша дата складання атестаційного екзамену (захисту кваліфікаційної роботи), але в межах строку повноважень чинної ЕК.

4.13. ЗВО, зазначені у пунктах 4.9, 4.10, 4.11, 4.12 цього Положення, відраховуються з університету з видачею академічної довідки встановленого зразка. Такі особи мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років після відрахування з університету. Повторна атестація ЗВО проводиться за програмою та відповідно до умов проведення, що діють на день його складання. Тема кваліфікаційної роботи залишається або змінюється при повторному захисті відповідно до попереднього рішення ЕК (у разі отримання незадовільної оцінки). Повторно складаються лише

ті атестаційні экзамени (захищається кваліфікаційна робота), з яких було виставлено незадовільну оцінку або ЗВО не був атестований у зв'язку з неявкою на засідання ЕК.

4.14. Для складання атестації особи, зазначені у п. 4.13 даного Положення, поновлюються на навчання наказом ректора університету на підставі їх заяви (рапорту), наданої до початку роботи ЕК.

4.15. Повторне складання (перескладання) атестаційних екзаменів і захисту кваліфікаційної роботи, з метою підвищення оцінки не дозволяється.

4.16. ЗВО, які позитивно склали екзамени та/або захистили кваліфікаційну роботу, університет на підставі рішення ЕК присуджує відповідний ступінь вищої освіти, присвоює відповідну кваліфікацію та видає документ про вищу освіту.

4.17. ЗВО, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених індивідуальним навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре», склав атестацію на здобуття вищої освіти з оцінкою «відмінно», а також виявив себе у науковій (творчій) роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, видається документ про вищу освіту з відзнакою.

4.18. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації може бути скасовано у разі виявлення фактів порушення ЗВО академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

5. Підведення підсумків роботи ЕК

5.1. За підсумками діяльності ЕК Голова комісії ЕК складає звіт, який затверджується на її заключному засіданні.

У звіті відображаються рівень підготовки фахівців зі спеціальності і характеристика знань, умінь та компетентності ЗВО, якість виконання робіт, актуальність їх тематики та відповідність сучасному стану науки. Вказуються недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи ЕК тощо. У ньому даються пропозиції щодо:

- поліпшення якості підготовки фахівців;
- усунення недоліків в організації проведення екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт;
- можливості публікації основних положень проєктів робіт, їх використання в освітньому процесі, на підприємствах, установах та організаціях;
- надання рекомендації щодо вступу до аспірантури (ад'юнктури).

5.2. Звіт про роботу ЕК, після обговорення на її заключному засіданні, подається ректорові університету.

**Проректор
державного університету**

Павло Берназ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра _____ факультету _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор державного
університету

(І.П)

« » _____ 20__ р.

ПРОГРАМА
ЕКЗАМЕНУ (КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ)
З АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
з навчальної дисципліни (з навчальних дисциплін)

«_____»

освітній ступінь «бакалавр» або «магістр»

галузь знань 08 Право

спеціальність 081 Право

галузь знань 26 цивільна безпека

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Факультет _____

Розробник: _____
_____.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри _____ факультету ____
Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Обговорено та схвалено навчально-методичною радою Одеського державного
університету внутрішніх справ.

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Обговорено та схвалено Вченою радою Одеського державного університету
внутрішніх справ.

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор державного
університету

(І.П.)

« ____ » _____ 20__ р.

БІЛЕТИ
ЕКЗАМЕНУ (КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ)
З АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
з навчальної дисципліни (з навчальних дисциплін)

«_____»

освітній ступінь «бакалавр» або «магістр»

галузь знань 08 Право

спеціальність 081 Право

галузь знань 26 цивільна безпека

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Факультет _____

20__ рік

Розробник: _____

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри _____ факультету _____
Протокол від «__» _____ 20__ року № ____

Обговорено та схвалено на спільному засіданні кафедри _____ факультету
_____, кафедри _____ факультету _____ та кафедри _____
факультету _____
Протокол від «__» _____ 20__ року № __/__/__

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра _____

Освітній ступінь: _____

Галузь знань: _____

Спеціальність: _____

Навчальні(а) дисципліни(а) _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ
З АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ № _____

Керівник кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)